

Inleiding tot vertalen

Překlad – co je to překlad?

Motto: „*Překlad je neustálé rozhodování se*“ (Dagmar Knittlová)

Překlad je překonávání kulturních bariér – překlad je kulturní transfer

Překlad není obyčejný převod textu z VJ do CJ.

Překlad je komunikativní akt

Překlad je hledání neustálé rovnováhy

Překlad

Literární/literárně estetický vs. překlad lingvistický

- **textová lingvistika** – analýza makrostruktury, FSP, koherence a koheze
- **konfrontační lingvistika** – gramatika, stylistika, lexikologie
- **sociolingvistika** – zkoumání jazykových variet (*De helaasheid der dingen, Solibo Ohromný*)
- **pragmalingvistika** – teorie řečových aktů
- **psycholingvistika** – je-li nutné zabývat se vzájemnou závislostí jazyka, zkušenosti a myšlení
- **stylistika ....**

Přístupy k překladu

- otázka **ekvivalentnosti**: lze převést veškeré informace v textu z VJ do CJ?

J. Catford: teorie *funkční ekvivalence* = *funkční přístup k překladu*

- jazykové prostředky, které v překladu použijeme, musí plnit **stejnou funkci** pokud možno po všech stránkách:

- 1) denotační, referenční
- 2) konotační – expresivní, asociační
- 3) pragmatické – zkušenostní
- 4) kontextové – funkčnost výpovědi v rámci kontextu

- překladatel: co musí znát, aby mohl vytvářet adekvátní překlad?

hledání ekvivalentu :

1) gezellig

2) sídliště, typy domů

A Een tuin op het zuiden

Vocabulaire - Woningtypen

het vrijstaande huis

het rijtjeshuis

de twee-onder-een-kapwoning

de flat (het flatgebouw)

de bungalow

de villa

de boerderij

1 Luisteren - Ik wil een ander huis! cd 2 - 25

a) Luister naar de dialoog en omcirkel het juiste antwoord.

- Bas en Eva hebben ...
  - 1 kind.
  - 2 kinderen.
  - 3 kinderen.
- Bas en Eva willen een huis ...
  - bouwen.
  - huren.
  - kopen.
- Welk bedrag kunnen Bas en Eva lenen bij de bank?
  - € 260.000,-
  - € 267.000,-
  - € 270.000,-
- Eva wil ...
  - een nieuwbouwhuis.
  - een oud huis.
  - een rijtjeshuis.

b) Lees de advertenties. Luister nog een keer naar de dialoog. In welk huis zijn Eva en Bas geïnteresseerd?

a.

TE KOOP € 259.500,-

b.

TE KOOP € 239.000,-

c.

TE KOOP € 189.000,-

NOTITIE

Huren en kopen

Huren: Je woont in een huis, maar het huis is van een ander persoon (= de huurbest) of van een orgaan (= de woningbouwvereniging). Je moet elke maand de huur betalen.

Kopen: Je woont in een huis en het huis is van jou. Meestal heb je een lening bij een bank nodig om het huis te kopen. Je moet elke maand de hypotheek betalen.

Jaký má být překlad pro toho, komu je určen?

E.A. Nida: *ekvivalentí reakce adresáta*

– tj. vyhovíme potřebám a sociokulturním normám CJ; tomuto podřídíme i stylistický výběr slovních symbolů i jejich uspořádání = tzv. *dynamická ekvivalence*
respektujeme tedy *pragmatický aspekt překladu*

komunikativní překlad: zejména v oblasti neliterárního překladu

-jde o co nejpřesnější reprodukci originálu, možné problémy: *undertranslation*

sémantický překlad: překlad, který se snaží co nejpřesněji vystihnout veškerý obsah originálu co nejpřesněji, a to jak sémantický, tak syntaktický. Sklon k: *overtranslation*

pragmatický překlad: překlad musí být **adekvátní** spíše než ekvivalentní.

Překlad je pragmatickou rekonstrukcí originálu. (G. Jäger)

Překladatelské techniky:

Překladatel přizpůsobuje (?) text adresátovi

problémy:

- objem převáděné informace
- řešení bezekvivalentní lexiky – v literárním a neliterárním textu (názvy ulic, noviny, institucí atd.) – přidávání/vypouštění informací
- Překlad idiomů

J. Jařab:

K specifikaci by nemělo docházet, není-li nutno dodávat detaily, kterými bychom se vyhnuli nepochopení textu. Přidané informace mají vesměs podobu obecného klasifikátoru nebo bližšího vysvětlujícího určení, tedy podstatných a přídavných jmen, čímž vzniká nebezpečí, že v češtině příliš naroste nominální charakter textu.

rovnováha: **komprese** (př. překlad idiomů)

Překladatelské pomůcky:

Instituce zabývající se překladem:

JTP: <http://www.jtpunion.org/spip/>

Ústav translatologie UK: <http://utrl.ff.cuni.cz/>

KSTČR: <http://www.kstcr.cz/>

Nederlands Letterenfonds: <http://www.letterenfonds.nl/en/>

Obec překladatelů: <http://www.obecprekladatelu.cz/>

Anticena Skřipec: <http://www.obecprekladatelu.cz/cz/ceny--stipendia/anticena-skripec>

Soutěž Jiřího Levého: <http://www.obecprekladatelu.cz/cz/ceny--stipendia/soutez-jiriho-leveho>

Iliteratura: www.iliteratura.cz

Expertisecentrum: <http://literairvertalen.org/>

Slovníky on-line:

Eur-lex: <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>

Internetový slovník: <http://www.woorden.org/>

Taaluniversum: <http://taaluniersum.org/>

Výkladový slovník: <http://www.encyclo.nl/>

Pro z: <http://www.proz.com/>

Afkorting: www.afkorting.nl

Lingea slovník NL - CZ: <http://slovniky.lingea.cz/Home.aspx>

Lingea slovník NL – CZ: <http://www.dict.com/?&t=cz&view=Default>

Gloss: <http://cs.glosbe.com/cs/nl/>

Online překladače:

<http://freetranslation.imtranslator.com/default.asp>

<http://bab.la/>

<http://translate.google.com/>

Čeština:

Pravidla českého pravopisu: <http://www.pravidla.cz/>

Internetová jazyková příručka: <http://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=zhatit&Hledej=Hledej>

Synonyma: <http://www.slovník-synonym.cz/>

Moje čeština: <http://www.mojecestina.cz/>

Slovenština:

<http://www.slex.sk/>

A také kurzy na bohemistice!!!!!!

Překladač

angličtina čeština němčina Rozpoznat jazyk

čeština angličtina holandština Přeložit

Všechny Vás upřímně vítám v obřadní síni města Prostějova. Shromáždili jste se, abyste byli svědky jednoho z nejvýznamnějších okamžiků v životě dvou lidí, kteří se dnešním dnem vydají společnou životní cestou.

O lásce se říká, že umí i hory přenášet. Co by tedy mohlo bránit muži a ženě, aby spojili své životy, i když každý z nich vyrostl v jiné zemi a za mateřskou pokládá jinou řeč. Vzájemně se seznámili, vzplanuli k sobě láskou a rozhodli se žít společně.

Wij zijn oprecht blij u allen in de ceremoniële hal van de stad Prostějova. Je hebt verzameld om een van de belangrijkste momenten in het leven van twee mensen van vandaag, de kwestie gemeenschappelijke manier van leven getuige.

O liefde wordt gezegd dat het in staat om bergen te verzetten. Dus wat zou mannen en vrouwen te voorkomen om hun leven te verenigen, hoewel elk van hen is opgegroeid in een ander land en de ouder van mening is een andere taal. Elkaar leren kennen, werden in wellust voor elkaar met liefde en besloot om samen te leven.

Překladač Google pro firmy: [Translator Toolkit](#) [Překladač webových stránek](#) [Nástroj pro hledání nových trhů](#)

- NEW** Translator
- NEW** Dictionary
- NEW** TTS voice
- NEW** ImTranslator
- NEW** Download

Interface language
Engli

Czech ↔ Dutch

f t g+1 123

Stahujte **ZDE** Účetní software Money S3 **ZDARMA**

BUDETE CHROCHAT BLAHEM.
Na nejlepší ekonomce na Moravě roku 2014.
Podej přihlášku!
Provozní ekonomická fakulta

Všechny Vás upřímně vítám v obřadní síni města Prostějova. Shromáždili jste se, abyste byli svědky jednoho z nejvýznamnějších okamžiků v životě dvou lidí, kteří se dnešním dnem vydají společnou životní cestou.

O lásce se říká, že umí i hory přenášet. Co by tedy mohlo bránit muži a ženě, aby spojili své životy, i když každý z nich vyrostl v jiné zemi a za mateřskou pokládá jinou řeč. Vzájemně se seznámili, vzplanuli k sobě láskou a rozhodli se žít společně.

- edit
- decode
- keyboard
- spell

Translate à é i ò ù Other

Translator Microsoft translator Babylon translator Google translator

Hartelijk welkom u allen in de ceremoniële zaal van de stad van Prostějov. Je hebt verzameld om getuige een van de belangrijkste momenten in het leven van twee mensen, die vandaag afgegeven een gezamenlijke leven langs de weg. Love zegt dat hij zelfs bergen kan dragen. Wat zou voorkomen dat de mannen en vrouw die tot hun leven, zijn toegetreden alhoewel elk van hen groeide op in een ander land en de ouder wordt beschouwd als een andere taal. Wederzijds, vliegen naar elkaar in liefde en besloten om samen te leven.

- edit
- print
- keyboard
- email

Babylon translator Translate and Listen

Free Download
ONLINE TRANSLATOR
MORE THAN 2500
LANGUAGE COMBINATIONS
ImTranslator Pro Toolbar

NEW
Download Language Translator
It's Free!

Co je překlad? Vyjádření sémantického obsahu v jiném jazyce.

[http://www.ceskatelevize.cz/porady/10160488386-vzkaz/311294340020004-
vzkaz-ruzeny-ostre/](http://www.ceskatelevize.cz/porady/10160488386-vzkaz/311294340020004-vzkaz-ruzeny-ostre/)

- 1) První 4 minuty
- 2) - důležitost mateřštiny = jazyk, je nástroj myšlení
- 3) - vliv televize
- 4) - televize a děti

- *Enjoy* 😊